

Chatschadurs ston annunziar suspects da tuberculosa

L'Austria, l'Italia e la Frantscha ha populaziuns malsaunas

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Il Partenz e l'Engiadina Bassa èn las regiuns pli periclitadas dal Girschun pertutgant tuberculosa tar selvaschinas. En l'Austria dal vest fastizeschan ins adina puspè populaziuns da tscharvas u da portgs selvadis infectads.** Tuberculosa tar selvaschinas resta era cun l'avertura da chatscha ina tematica impurtanta, scrivan l'Uffizi veterinari e l'Uffizi per victualias da la confederaziun. En ils pajais vischins datti la malsogna. Era sch'i na cumpara en Svizra ed en il Principadi actualmain nagins cas, èn ils chatschadurs e guardiaselvaschinas obligads d'annunziar indizis da tuberculosa al veterinari uffizial.

Damanaivel dals cunfins

L'Austria dal vest, la Bavaria dal sid, la Frantscha e l'Italia èn pertutgadas da la da la tuberculosa bovina. La Svizra per il mument betg. Tscharvas e portgs selvadis infectads en regiuns cunfinantas augmentan il ristg che la malsogna po pigli-

ar vi sin selvaschinas ed animals da niz en Svizra. «Tuberculosa na sa piglia betg mo tranter animals selvadis e da niz, mabain va era vi sin carstgauns», scrivan ils dus uffizis federals. Per cumbatter la de-

rasaziun èsi perquai indispensabel che chatschadurs collavuran cun guardiaselvaschinas e cun ils servetschs veterinars. La finamira è da survegliar e fastizar baud la malsogna.

Visibel per mintgin – ils gnocuns alv-mellens.

MAD

Controla da las tscharvas

Dapi il 2014 han ins examinà passa tschient selvaschinas en il Purtenz, l'Engiadina Bassa, la regiun enturn Sargans, la Val Tamina ed en il Principadi. «Fin uss eran tuttas examinaziuns negativas», stat scrit en la comunicaziun. Malgrà ils resultats quietants cuntinuan ins uss cun il program da surveglianza. Tenor l'ordinaziun davart epidemias d'animals ston tuttas anomalias suspectusas en corps da selvaschinas vegnir annunziadas ad in veterinari uffizial.

Per prevegnir a la derasaziun stoppian ins impedir che las populaziuns da tscharvas e da portgs selvadis daventian memia spessas u evitar che animals sa radunian en gronds rotschs per exempel en lieus da pavladas.

Per ils chatschadurs han ins aposta edì in cudeschet che illustrescha vi da tge organs ch'ins vesa il meglier ch'ina tscharva u in portg selvadi han tuberculosa. «Handbuch Tuberkulose beim Wild» pon ins retrair gratuit tar ils uffizis veterinars, tar l'administraziun da

chatscha u chargiar giu sin www.blv.admin.ch.

Co fastizeschan ins tuberculosa tar ina selvaschina?

La brochura gratuita «Handbuch Tuberkulose beim Wild» descriva da tge ch'ins sto far stim.

Segns vi d'in animal viv

L'entschatta da la malsogna na datti savens nagins segns specifics. Cun il temp fastizeschan ins che l'animal perda sia cundiziun, vegn magher e na po betg pli da fugir uschè svel.

Segns vi dals organs interns

Ins vesa gnocs u abszess da paucs millimeters fin a la grondezza d'in puntg. La color è alv-melna. Savens èn taggads la gula, il lom u la beglia.